

Đệ Quy

it.kma

1. Đệ quy là gì.

Một hàm được gọi là hàm đệ quy nếu nó chứa lời gọi lại chính nó. Lời gọi lại ấy thường được thực thi trong một trạng thái khác so với trạng thái hiện tại.

Ví dụ hàm tính lũy thừa:

```
func power(a,i)
{
    if(i=1)
        return a;
    else
        return a*power(a,i-1); //gọi lại
}
```

Ở lần thực thi đầu tiên, hàm kiểm tra i , nếu $i=1$ thì trả về a . Sau khi trả về, hàm này lập tức được giải phóng. Nếu $i>1$, hàm trả về $a*\text{pow}(a,i-1)$. Tại lệnh trả về này, chương trình sẽ tính toán $\text{power}(a,i-1)$ trước, sau đó nhân thêm a rồi trả về kết quả và kết thúc lời gọi hàm. Để tính $\text{power}(a,i-1)$, chương trình thực thi một hàm $\text{power}()$ khác với đầu vào là a và $i-1$. Cứ như thế, cho tới khi $i=1$, chương trình trả về và đóng lần lượt từng hàm đang trong chế độ chờ kết quả từ hàm khác.

Giả sử tính $\text{power}(a,3)$, nếu ký hiệu khi thực thi hàm $\text{power}(a,i)$ là “ i ” và khi đóng hàm đó là “ i ”, ta có thể mô tả các chương trình chạy như sau:

(3	//chạy $\text{power}(a,3)$
(3 (2	// $\text{power}(a,3)$ đợi kết quả tính $\text{power}(a,2)$
(3 (2 (1	// $\text{power}(a,3)$ và $\text{power}(a,2)$ đợi kết quả tính $\text{power}(a,1)$
(3 (2 (1 1)	//Lúc này i đã bằng 1, không có lời gọi đệ quy nào được thực thi nữa, return và đóng hàm $\text{power}(a,1)$
(3 (2 (1 1) 2)	// Hàm $\text{power}(a,2)$ đã nhận được kết quả $\text{power}(a,1)$, nó nhân với a sau đó trả về và kết thúc
(3 (2 (1 1) 2) 3)	// Hàm $\text{power}(a,3)$ đã nhận được kết quả $\text{power}(a,2)$, nó nhân với a sau đó trả về và kết thúc
Kết thúc	

Qua ví dụ trên, ở từng lời gọi lại hàm $\text{power}()$, dù a vẫn vậy, nhưng biến i truyền vào ở mỗi lần gọi là khác nhau. Như vậy trạng thái ở mỗi lần gọi hàm $\text{power}()$ là khác nhau.

Tại sao cần dùng đệ quy?

Trước hết, dùng lối diễn giải đệ quy giúp chúng ta mô tả giải thuật một cách trong sáng, ngắn gọn. Việc cài đặt cũng trở nên gọn gàng và đơn giản hơn nhiều.

Bên cạnh đó, việc xuất hiện các bài toán gổn nhau, một bài toán lớn có thể được xử lý bằng một hoặc nhiều bài toán con tương tự, ví dụ, tính giai thừa, tính lũy thừa, v.v... Việc cài đặt đệ quy giúp làm nổi bật được khía cạnh này.

Ngoài ra đệ quy tỏ ra đặc biệt hiệu quả trong việc vét cạn, liệt kê tất cả các cấu hình. Một ví dụ đơn giản là bài toán tìm tất cả các nghiệm nguyên của một phương trình bậc n , với n nhập vào từ bàn phím. Nếu với bậc 2, cần dùng 2 vòng for để duyệt hết các trường hợp, thì với bậc n , không thể nào dùng n vòng for được. Điều này dẫn tới cần một phương pháp vét cạn linh động mà chỉ có đệ quy mới giải quyết được.

2. Kỹ thuật đệ quy

3. Đệ quy quay lui

4. Một số bài toán đệ quy điển hình